

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهيم

بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
از آن به که کشور به دشمن دهيم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Social	اجتماعی
--------	---------

فرستنده: فرید پرواز

۲۳ مارچ ۲۰۱۴

پژوهش جدید ناسا: تمدن پیشرفته امروزی به سوی نابودی؟

پژوهش جدیدی که اخیراً به درخواست ناسا، مؤسسه فضائی امریکا، انجام شده هشدار می دهد که در صورت تداوم روند فعلی بهره‌برداری بی‌رویه از منابع طبیعی و تشدید نابرابری در تقسیم ثروت میان مردم، جامعه مدرن و صنعتی و آن چه که تمدن امروزی تلقی می‌شود تنها در چند دهه با خطر فروپاشی روبه‌رو خواهد شد.

به گزارش روزنامه بریتانیائی ایندیپندنت، ریاضی‌دان‌ها با محاسبه از روی مدل‌های فرضی برای پیش‌بینی آن چه در دهه‌ها یا یک قرن آینده اتفاق خواهد افتاد، به این نتیجه رسیده‌اند که حتی بر اساس محتاطانه‌ترین پیش‌بینی‌ها وضعیت جهان در آینده نزدیک بسیار وخیم خواهد شد.

این پژوهش با اشاره به سقوط تمدن‌های پیشرفته در تاریخ بشر، مثل تمدن هان در چین یا تمدن روم و هند باستان هشدار می‌دهد که در اکثر این موارد رهبران و نخبه‌های این جوامع به هشدارهای مربوط به احتمال فروپاشی آن تمدن توجه نکرده‌اند تا این که دیگر دیر شده و دیگر راه علاجی وجود نداشته است.

صفا منتشرعی، از پژوهشگران دانشگاه مرلند امریکا که هدایت این تحقیقات را برعهده داشته، در بخشی از توضیحات خود در این باره می‌نویسد: «روند صعود و افول تمدن‌ها چرخه‌ای است که مرتب در تاریخ تکرار شده است.» این پژوهش که گروهی از پژوهشگران علوم اجتماعی و علوم طبیعی در آن شرکت داشته‌اند به سفارش مراکز پروازهای فضائی «گودار» وابسته به سازمان ناسا انجام شده و قرار است در مجله «اقتصاد بوم‌شناسی» منتشر شود. روزنامه گاردین نیز در گزارش خود از این پژوهش می‌نویسد که این پژوهش جدید با استفاده از یک مدل تحقیقاتی جدید که ترکیبی از عناصر علوم انسانی و علوم طبیعی است انجام شده است.

در بخشی از توضیحات این پژوهش آمده است: «سقوط پادشاهی‌های نظیر روم، هان، مائوریا و گوپتا و فروپاشی تمدن و پادشاهی‌های پیشرفته بین‌النهرین شواهد غیر قابل انکاری هستند که نشان می دهد تمدن‌های پیشرفته، پیچیده و خلاق می‌توانند بسیار آسیب‌پذیر و دارای عمری کوتاه باشند»

پژوهشگران با به کارگیری روش تحلیلی جدیدی که آن را «دینامیسم انسان و طبیعت» می‌نامند، دلایل سقوط این تمدن‌های باستانی را بررسی کرده و از آنها برای بررسی آینده تمدن امروزی بهره جسته‌اند. مهم‌ترین عوامل مؤثر در روند سقوط این تمدن‌ها جمعیت، شرایط آب و هوا و محیط زیست، آب، کشاورزی و منابع انرژی هستند.

در صورت ترکیب این عوامل و پدید آمدن دو خصیصه اجتماعی شاخص زمینه برای سقوط تمدن‌ها فراهم می‌شود. این دو خصیصه اجتماعی عبارت اند از بهره‌برداری بیش از حد از منابع طبیعی به شکلی که روند طبیعی بازتولید نتواند این منابع را جبران کند و تقسیم شدن جامعه به اقلیت ثروتمند و توده وسیعی که از ثروت برخوردار نیستند. پژوهشگران در نتیجه‌گیری خود می‌نویسند: «طی پنج هزار سال گذشته این پدیده‌ها یا شاخص‌های اجتماعی در تمام موارد از سقوط تمدن‌ها نقش اصلی و محوری را ایفاء کرده‌اند.»

در حال حاضر نیز تقسیم‌بندی لایه‌های اجتماعی بر اساس موقعیت اقتصادی هر قشر مستقیماً به استفاده و مصرف بیش از حد از منابع طبیعی ارتباط دارد و اقلیت ثروتمند ساکن کشورهای غنی جهان مسؤول هر دوی این شرایط هستند. «مازاد ثروتی که در این روند تولید می‌شود نه تنها به طور مساوی در سطح جامعه تقسیم نمی‌شود، بلکه در کنترل یک اقلیت کوچک قرار دارد. در مقابل اکثریت جمعیت که در حقیقت تولیدکننده این ثروت است، فقط از سهم کمی که اقلیت صاحب قدرت به آنها می‌دهد برخوردار می‌شود که کمی بیشتر از سطح نیازهای اولیه یا امرار معاش مردم است.»

به نوشته روزنامه گاردین، مسؤولان این پژوهش جدید در بخش نتیجه‌گیری و پیشنهادهای خود می‌نویسند: «اگر حجم بهره‌برداری و میزان اضمحلال منابع طبیعی به نسبت هر فرد از جمعیت جهان به حدی که قابل بازتولید و احیاء باشد کاهش یابد، و اگر منابع و ثروت به شکلی منطقی و مساوی‌تر تقسیم شوند می‌توان از سقوط تمدن جلوگیری کرد.»

سازمان ناسا معتقد است که نتایج این پژوهش یک هشدار جدی و معتبر به تمام دولت‌ها، شرکت‌های اقتصادی و مصرف‌کنندگان در سطح جهان است. همه باید متوجه شوند که شرایط و وضعیت امروزی را نمی‌توان برای همیشه ادامه داد و به سرعت باید تغییرات مهمی را در سیاست و ساختارهای مربوط به اداره این تمدن ایجاد کرد. کارشناس علمی روزنامه گاردین در پایان یادآوری می‌کند که هر چند این پژوهش اساساً مبتنی بر فرضیات علمی است، ولی تحقیقات میدانی و عملی که در سال‌های اخیر توسط اداره علوم و تحقیقات دولت بریتانیا انجام شده نشان می‌دهد که ترکیب عواملی مثل بحران آب، مواد غذایی و انرژی می‌تواند طی پانزده سال آینده شرایط طوفانی و خطرناکی را به وجود بیاورد.

منبع: رادیو فردا